

Interdicta: uetita. Induxerit: perinde habeatur: ac si induxerit. Quo: ad quam fortunam & uita.

A uectoribus: illis qui uehuntur: utruq; tamen significat uector: & qui uehit: & qui uehitur. Vperiorē Cicero habuerat orationē: & ut contra Antonium qui Mutinā obsidebat: & D. Brutū consulem designatum oppugnabat. bellum tandem decerneretur suaserat. Cūq; eorū ualuisset sententia: qui non bellum appellandum: sed tumultum potius censebant: hac oratione & L. Cæsaris sententiam cur: sit dicta uidetur interpretari: & illorum arguit ac de

uīro quem nos Senatus Consulto collaudarimus: poterit ne eē pact⁹ Antoni⁹? Quid Cæsari q̄ illū urbe. qd. D. Bruto. q̄ Gallia phibuit: Iā uero ipse se placabit & leniet prouintia Gallia a q̄ exclusus & repudiatus ē. oīa uidebitis. P. C. nisi p̄spicitis plena odiorū: plena discordiarū: ex qb⁹ oriunt⁹ bella ciuilia. Nolite igit uelle: quod fieri nō pōt. & caueate p̄ deos immortales. P. C. ne spe p̄ntis pacis: p̄petuā pacem amittatis. Quorsum hæc oīs spectat orō: qd. n. Legari egerint nō dū scim⁹: at uero erecti: citati: parati: armati animis iā eē debemus: ne blāda: aut suppli cī orōne: aut æqtatis simulatione fallamur. Oīa fecerit: oportet quæ interdīcta: & denūciata sunt: prius q̄ aliqd postulet: Brutū exercitūq; eius oppugnare: urbes & agros p̄uincia Gallia populari destiterit: Ad Brutū adeūdi Legatis potestātē fecerit: exercitū citra flumē Rubiconē eduxerit: nec p̄pius urbem milia passuū ducēta admouerit: fuerit in Senatus. P. q; R. ptate. hæc si fecerit: erit itēgra ptās nobis deliberādi. Si Senatū nō paruerit: nō illi Senat⁹: Sed ille. P. R. bellū idixerit. Sed uos moneo. P. C. libertas agit. P. R. quæ ē cōmēdata uobis: uita & fortuna optimi cuiusq;: quo cupiditas: ī finitā cū imani crudelitate iam pridē intendit Antonius. Auctoritas uestra quā nullā hēbitis: nili nūc retinueritis: tetram & pestiferā beluā ne iclusam & cōstrictā dimittatis: caueate. Te ip̄m moneo Pāsa. q̄q; nō egēs cōsilio: quo uales plurimū: tñ & sūmī gubernatores ī magnis tēpestatib⁹ a uectorib⁹ admōeri solēt. hūc tuū tātū apparū tāq; p̄clag: ne ad nihilū recidere patiāre. Tps hēs tale: q̄le nemo hūit unq̄. Hac grauitate Senat⁹: hoc studio Equestris ordinis: hoc ardore. P. R. potes ī perpetuū metu & piculo Rē pu. liberare. M. T. C. in. M. Antoniiū Philippica Octaua.

Confusius hesternō die ē acta rēs. C. Pansa q̄ postulabat institutum Consulatus tui: parum mihi uisus es eos quibus cedere non soles: sustinere. Nam cum Senatus ea uirtus fuisset: quæ solet: & cum re uiderent omnes esse bellum: quidamq; id uerbum remouendum arbitrarentur: tua uoluntas in dissensione fuit ad lenitatē pp̄lior. Victa igitur ē propter asperitatem te auctore

uius ostendit & bellum omnino esse. Exorditur autem statim per expostulationem cum consule Pansa: & ad ipsam rē q̄ primū accedit. Cōfusius praturbatus. P̄q; iustinare: statī. n. inclinasti: & ueluti uictus terga dedisti: sicut nemo. n. in bellis irruentiū ipetū. Ea uirtus: fortitudo & cōstātia. Id uerbū: belli. In dissensione: multoz cōcerratione. Ad leuitatē: ad eos q̄ leuius se putabāt uerbū q̄rere. Prop̄stior. inclinatio.

ridet īscitiam. qui aliud tumultum esse q̄ bellum: interpretabantur: cum bellum possit sine tumultu esse: sine bello tumultus esse nō possit. differunt. n. qd̄ genus & species & qd̄ animal & homo: nam ut homo omnis animal est: sic omnis tumultus bellum quod idē non erit si conueras: ut omne animal sit homo: & omne bellum sit tumultus: ea enim dum taxat bella quæ uicina essent: tumultus uocauere Romani: in quibus periculi uicinitate timor esset multus. Bellum igitur & quidem grauissimum p̄bat esse. Confutatū autem aliorum sententiis & in primis. Qu. Fusiū calēt: suam in exitu orationis: q̄ sit ostendit. Est autem hic finitionis status qui coniecturam sequitur: nā qui non potest dicere non factum aliquid proximum habet: ut dicat non hoc nomine appellādum quod factum est: est autem finitio rei propositæ propria & dilucta ac breuiter comprehensa uerbis enūciatio. constat enī genere: sp̄e: differentiis: propriis: & in hac quidem causa sic precedit finitionem contestura. hostis est: Antonius non est hostis: sed hostem esse probatum est pluribus coniecturis q̄ laudatæ legiones quæ eis deseruerunt: q̄ laudatus & honoratus Octauus q̄ commendatus Decius & prouincia Gallia: q̄ consulem designatum & coloniā populū oppugnaret: prouiciāq; uastaret: sequebat̄ reprimēdū esse: Cicero dicebat bellum cōtra hostem decernendum: si q̄bus aspeq; nimis hoc uidebat̄ & q̄ Antonio fauebāt: nō bellū eē. sed tumultū cēlebāt appellādū q̄si tumult⁹ leuius qd̄dam bello esset. Ci. multo gra

Nostra sententia: ut bellum diceretur. Propinquitatem cum Antonio: cuius erat auunculus. Iuliae matris eius frater Viros: P. Lentulo qui cum Catilina coniurauit. Praecipit monuit. Eamque se ac re pu. digna. s. dicturum fuisse.

Illi: L. Caesari. In sententia: ut dicerent decernendum quidem esse non bellum. sed tumultum. Potest enim bellum esse sine tumultu: nam genus est & comprehenditur: non autem comprehenditur: ut omnis homo est animal: non autem omne animal est homo. Quid est enim tumultus: haec est definitio quae constat ex genere quod est perturbatio: & differentia quae est timor tantus ut maior esse non possit. Domesticus: pene domesticus timor. Gallicum: Cisalpinæ galliæ. Præterea: præter domesticum & finitimū. Hic ex hac causa. Gallico: transalpino & longinquo. Vacatones: beneficio senatus & populi publice uel priuatim concessæ. Medium nihil sit: nam induciæ pax sunt: sed temporaria: ne quis de illis forte obiciat. ostendit per differentiationem aliud tumultum: aliud bellum esse: nunc autem argumentatur a consequenti detrimento: Si bellum non uocetur. Descendit in causam: in eam in qua nos sumus: & idem sentit quod nos. Quæ potest pax esse certior: ironice.

Fortissimū uirum alterum consulem Hirriū. Eius ætatis: pene puer. Decernendi statuendi cum senatu. In pace uersantur: quasi dicat minime: nam est hostis Antonius.

Cliterna sic arbitror legendum: nam Claterna oppidum est appulsiæ: Cliterna uero in medio Parmæ & Bononiæ exiguum oppidum fuit. Cicero in epistola ad C. Cassiū: Paruis omnino iam copis obsidebat quod magno presidio Bononiam tenebat Antonius: Erat autem Cliternæ noster Hirrius: ad forum Cornelium Caesari. Ex collegæ litteris: sic enim Hirrius scripserat.

nostra sententia. Vicit. L. Caesaris amplissimi uiri: quod uerbi atrocitate dempta: omne fuit quæ sententia lenior: Quod uero quod is quidem antequam sententiam diceret. propinquitatem excusauit: idem fecerat ne Consule in sororis uiro: quod hoc tempore in sororis filio: ut & lactu sororis moueret: & salutem reipublicæ prouideret. Atque ipse tamen Caesari præcepit uobis quodammodo. P. C. ne sibi assentiremini Cum ita dixit: aliam sententiam se dicturum fuisse: Eamque se ac reipublicam dignam: nisi propinquitate impediretur. Ergo ille auunculus: num etiam uos auunculi: qui illi assensu estis: At in quo fuit controuersia: belli nomen in sententia ponendum quidam non putabant: tumultum appellare malebant ignari non modo rerum: sed etiam uerborum. Potest enim esse bellum sine tumultu: Tumultus esse sine bello non potest. Quid est enim tumultus nisi perturbatio tanta: ut maior timor oriatur. Unde etiam nomen ductum est tumultus. Itaque Maiores nostri tumultum Italicum quod erat domesticus. tumultum Gallicum quod erat Italiæ finitimis: Præterea nullum tumultum nominabant: Grauius autem esse tumultum: quod bellum hinc intelligi potest: quod bello Gallico uocationes ualent: tumultu non ualent: Ita fit quemadmodum dixi: ut bellum sine tumultu possit. Tumultus sine bello esse non possit. Etenim cum inter bellum: & pacem medium nihil sit: necesse est tumultum: si belli non sit: pacis esse: quo quid absurdius dici aut estimari potest: Sed nimis multa de uerbo: re potius uideamus. P. Conscripti quam quidem intelligo uerbo fieri interdum deteriore solere: uolumus hoc bellum uideri. Quam igitur municipiis & coloniis ad excludendum Antonium auctoritate damus quam ut milites fiant sine ui: sine tumultu: studio & uoluntate: quam ut pecunias in. R. P. polliceantur: Si enim belli nomen tollitur: municipiorum studia tolluntur consensus. P. R. qui iam descendit in causam: si nos languescimus: debilitetur necesse est. Sed quid plura: Dum Brutus oppugnat non est bellum: Mutina obsidetur: nec hoc quidem bellum est: Gallia uastatur quæ potest pax esse certior: illud uero quis potest bellum non esse dicere: quo fortissimum uirum cum exercitu milimus qui cum esset infirmus ex graui diuturnoque morbo nullam putauit sibi excusationem esse oportere: cum ad. R. P. praesidium uocaretur. C. quidem Caesari non expectauit nostra decreta praesertim cum esset illius ætatis bellum contra Antonium sua sponte suscepit: decernendi enim tempus non dum nouerat: belli autem gerendi tempus si prætermisisset: uidebat R. P. oppressa nihil decerni posse. Ergo illi nunc & eorum exercitus in pace uersantur: non est hostis is cuius praesidium Cliterna deiecit Hirrius: non est hostis qui armatus consulem designatum oppugnat: nec illa hostilia uerba nec bellica quæ paulo ante ex collegæ litteris passa recitauit: deiecit praesidium. Cliterna

PHILIPPICA OCTAVA

Quæ pax potest esse maior: cum de ista pronuntiandum. Saga militaris habitus ab omnibus sumitur: sic enim decretum fuerat. Consul Hirrius. Descensurus: ex cliverna Mutinam. Cum praesidio: quo tutus ab Antonio esset. Sylla cum Sulpitio intelligit res possit facilius repetendus est aliter: post sortiale bellum: cum mithridates Pontus rex Bithyniam & phrygiam aliasque romanorum in Asia provincias invaderet. L. Sylla consul cum Q. Pompeio declaratus: mithridaticum bellum sortitus est: ad quem anhelans Marius cupiditate accensus. P. Sulpitium T. r. pl. multis pollicitationibus sibi concitavit: & ut consequeretur quod optabat facilius posset: novos ciues quos minus possi-

na potius sum fugati equites: prelium commissum: occisi aliquot quæ pax potest esse maior: delectus tota Italia decreti sublatis uacationibus: saga cras sumentur: Consul se cum praesidio descendurum dixit: utrum hoc bellum non est? An etiam tantum bellum quantum nunquam fuit? Cæteris enim bellis maximeque civilibus contentione. R. P. causa faciebat Sylla cum Sulpitio de iure legum quas prius latas Sylla dicebat. Cinna cum Octavio de notuorum civium suffragiis: rursus cum Mario & Carbone Sylla: ne dominarentur indigni: & clarissimorum hominum crudelissimam meditarentur necem. Horum omnium bellorum causa ex R. P. contentione nata sunt: de proximo bello civili non libet dicere: ignoro causam: detestor exitum: hoc bellum quantum civile geritur atque omnia in nostram ætatem inciderunt. Primum non modo in dissensione & discordia civium: sed in maxima consensione: incredibilique concordia omnes idem volunt: idem defendunt: idem sentiunt. Cum omnes dico: eos excipio quos nemo civitate dignos putat. Quæ igitur in medio belli causa posita? Nos deorum immortalium templea: nos muros: nos domicilia sedesque P. R. penates aras focos sepulchra maiorum: Nos leges: iura: libertatem: coniuges: liberos: patriam defendimus Contra M. Antonium id molitur id pugnat: ut hæc omnia perturbet evertat: prædam R. P. causam belli putet: fortunas nostras partim dissipet partim diripiat parricidis. In hac tam dispari ratione belli illud miserimum est: quod ille latronibus suis pollicetur primum domos: Urbem enim se divisurum confirmat: deinde omnibus portis quo velint deducturum

debant: & ita ut ultimi suffragium ferebant inurilesque fere erant: ad id impellit: ut admisceri tribus postulent: legem ferre volenti Sulpitio repugnat a veteribus civibus est: & in novis lapidibus lignisque depugnatum. Res est per consules dilatoribus impedita pro multis rationibus lex placata est. Q. Pompeio altero consule et foro fugiente civisque necato filio: ac Sylla omnia timore concedere coactum. Horum novorum civium suffragiis quod numero veteribus longe erant superiores lata a Sulpitio lex qua praesentia mithridatica adempta Syllae: & Mario adiecta: Sylla tamen veluti contra mithridatem profecturus: Capuam commisit ad exercitum se contulit apud quem pluribus de iniuria conquestus est: & Romanam reuersus atque hostiliter ingressus est: Marius cum eo. xii. pulsi & hostes iudicati: Sulpitius interfectus. Fugiens Marius in Minturnam paludem delituit: captus est a Minturnensibus: & in custodia apud Fanniam mulierem datum: moxque emissus in Africam nauigavit. historiam Appianum & Plinium scribit pluribus. Legumque altarum & eius quae tribus admixtae sunt: & ita eius quae decreta Syllae praesentia: Mario data est. Cinna cum Octavio de novorum suffragiis: exul

amici Cinna consule post Syllam declarato cum Octavio: rursus novos ciues abrogatis per Syllam Sulpitii legibus: ad idem petendum: ut tribus admiscerentur: impellunt. Et novis quidem Cinna veteribus Octavius fauebat. Vincit Cinna: pellit urbem: fugit ad partes: redit Marius Carthagine: Cinnae iungitur: additur Sertorius: Carbo: Romanam ingrediuntur: plurimas ædunt cædes: exul fit Sylla: qui victor postea ex Mithridatica reuersus provincia: afflictis aduersarius: dictaturam inuasit. De proximo Pompeiano. Hoc bellum civile quintum geritur: Primum fuit Syllae: contra Marium & Sulpitium: quo Marius fugit: Sulpitius perit: Cinnae & Octavii: consulum: quo superior Octavius Cinnae expulit: qui confugit ad partes: Secundum Cinnae: Marii: Sertorii: Carbonis: quod quadruplici agmine in urbem rediere: & plures ex romanis principibus trucidare: inter quos Octavius consul. M. Antonium oratorem. M. Crassum una cum filio: Fimbriam: Bebium: Numitorium Merulam: Anacharium: & alios nonnullos. Tertium Syllae ex Asia reuertentis consulibus Norbano & Scipione: cum Norbani ad Capuam fudit exercitum: & apud Sacripontem debellavit omnes hostium copias. Totumque in praesentia: tum in urbe: & inermes occidit: quot numerare difficile est: proposito illa ingenti proscriptionis tabula: qua duo milia ex ipso equæstris ordinis flore: ac senato: electi: qui mori iuberent. Quartum Caesaris & Pompeii. Quintum intelligit quod geritur contra M. Antonium Ignoro causam non quod reuera ignoret sed præ dolore non libet dicere. Exitum: quo plerumque Pompeius. Quintum: cum M. Antonio. In nostram ætatem: superiora sicut hoc praesentis. Primum: cætera ex dissensione nata sunt: & civium contentione: in hoc uero omnes consentiunt: & idem volunt. Ssequendum est Antonium. Eos: sceleratos & impuros: quod Marco heret & Lutio. Quæ igitur nobis causa belli est ut defendam? quod evertere optat & diripiat Antonium. Prædam: ut reipublica diripiat. Omnibus portis: quibuscumque vellet portis: urbis. Quo vellet: ad quascunque optent villas ac prædia & quicunque concupi-

erint ciuū bona. Capho Saxa: gladiatores fortasse: certe ī p̄bissī mi Antonīi sectatores: Tusculana Albana: uillas & p̄dia ī Tusculano & Albano.

Ad aquas puteolanas: ac si diceret puteolanū litrus: ad qd̄ prouehant hoc ē p̄ducebantur spe obiecta: ut illic p̄dia haberent: q̄ aliis adimerent: uel aquas calidas itelligit: q̄ ī roto illo balaz̄ cum az̄ & puteolāo tractu existūt. Hasta Cæsaris: hoc idē Cicero ipse in officiis. Quintus Fufius Calenus: is senator erat & sub pacis suadendæ p̄textu Antonū de sendebat. Fuit aut̄ ī p̄tib⁹ Cæsaris bello ciuili & Cicerōi parū amicus ut in epistolis ad Atticū plurib⁹ cognoscit̄ locis.

Semel. n. pacē defendi: quasi dicat non semel: sed pacē semper defendi: & octo studui: p̄bar errare calenū: qm̄ ea pax quā suadet: seruitus potius sit.

Posse. s. iniustū ē. Antea dñante Cæsare cui charus fuit Fufius. De illo hoīe: Cæsare. De belua: Antonio. At qui es: sic dicebat Calenus:

Quid interest inter te & illos: q̄ malis fauet: is nō nisi malus censeri p̄ōr. P. Nasicā is ē qui optimus a senatu est iudicatus: & ob insignē prudentiā Corculū appellatus. P. Scipionis africanī superioris patrueilis frater. CN. Scipionis q̄ in Hispania uua cū Pu. fratre cecidit fili⁹: Tiberiū Gracchū africanī ex filia nepotē tribunū. ple. q̄ p̄nitiosas leges tulerat: & progare sibi magistratū uolebat: oīaq̄ aduersus nobilitatē moliebatur: Multo consule segniter cessante: p̄sar⁹ ut se q̄cūq̄ saluā respu. ueller: seque retur: p̄secutus in capitolū oppressit. Nū aliter: qua p̄ tu⁹ & dicebat & sentiebat. Non oēs: quia uoluisset p̄ire Tiberiū. Quod. L. Opimius: cū T. gracchus & ipse Tr. ple. ea crassaret uia qua frater Tiberius Crassatus fuerat: & de ea re L. Opimius cōsul rettulisset: cē suerunt senatores ut uideret ne qd̄ respu. detrimētī caperet is Calū q̄ armata familia uentū occupauerat inuasit: & fu

oēs Caphones: oēs saxa: Cæteraq̄ pestes quæ sequunt̄ Antonū: ades sibi optimas: hortus: Tusculena: Albana definiunt. atq̄ etiā hoīes egrestes: si hoīes sunt illi poti⁹ q̄ pecudes: Inani spe ad aquas usq̄ pureolanas prouehuntur. Ergo habet Antonius qd̄ suis polliceat̄. Quid nos: nunqd̄ tale habem⁹: dū meliora. id. n. ipsum agimus: ne qs̄ posthac eiusmodi q̄cūq̄ possit polliceri. Inuitns dico: sed dicendum est: hasta Cæsaris, P. C. multis improbit̄ & spem affert & audaciā: uiderūt enim ex modicis fieri repente diuites. Itaq̄ hastā semp̄ cupiunt uiderē q̄ nostris bonis iminent: quibus oīa pollicet̄ Antonius. Quid nos nostris exercitibus: qd̄ pollicemur: multo maiora atq̄ meliora: scelerum. n. promissio: & iis q̄ expectant: p̄niciosa est: & iis q̄ p̄mittūt. Nos libertatē nr̄is militib⁹: iura: leges: iudicia: ip̄erū orbis terræ dignitatē: pacē: oīū pollicemur. Antonii igit̄ p̄missa cruenta: tetra: scelerata: diis hominibusq̄ iuifa: nec diuturna: neq̄ salutaria. Nra cōtra: honesta: itegra: gloriosa: plena læticiā: plena pietatis. Hic mihi ē. Q. Fufius uir fortis ac strenuus amicus me⁹ pacis cōmoda cōmemorat: quasi uero si laudanda pax eēt: ego idē facere cōmode nō possem: semel. n. pacē defendi: nō semp̄ otio studui: quod cū oīb⁹ bonis utile ē: tū præcipue mihi. Q. uē. n. cursum industria mea tenere potuisset sine forensib⁹ cāis: sine legib⁹. sine iudiciis: quæ eēt nō p̄nt ciuili pace sublata. Sed quælo Calene qd̄ tu seruitutē pacē uocas: Maiores qd̄ nr̄i nō mō ut liberi essent: sed etiam imperarent: arma capiebāt: at tu arma abiicienda cēses: ut seruiam⁹. Quæ causa iustior est belli gerendi: q̄ seruitutis depulsio: in qua & si non sit molestus dominus: tamen est miserrimum posse: si uelit. Imo alia causa iusta ac necessaria est: nisi forte ad te hoc nō putas pertinere: q̄ te socium fore speras dominationis Antonii in quo bis falleris: primum q̄ tuas rationes communibus anteponis: deinde q̄ quicūq̄ stabile in regno: aut iucūdum putas: nō si tibi antea profuit: semper proderit. Q. uin etiam de illo hoīe queri solebas: quid te facturum de belua putas: atqui es qui semp̄ pacem optaris: semper omnes ciues saluos uolueris: honesta ratio: sed ita si bonos & utiles & R. P. ciues s̄n eos q̄ natura ciues sunt: uoluntate hostes: saluos uelis: Quid tādē interest inter te & illos: Quid pater tuus quo utebar sene adolefcens: homo seuerus & prudens nō primum omnium ciuūm P. Nasicā q̄ tyberiuū gracchum interfecit dicere solebat: Ei uirtute: cōsilio: magnitudine animi: liberatā. R. p. arbitrat̄. Quid nos a partibus num̄ aliter accepimus: Ergo is tibi ciuis: si temporibus illis fuisset: non probaretur: quia non oēs saluos esse uoluisset q̄. L. Opimius Cōsul uerba fecit de. R. P. de ea re ita censuerunt uti Opimius Cōsul. R. P. defenderet. Senatus hac uerbis: Opimius armis. Nū igit̄ eū: si tū eēs: temerariū ciuem

gentē uel sua uel ferri manu interfecit. Aut Qu. Metellum: ii oēs armati cum. L. Opinio Gracchum perlecati sunt. Qu. Metellum: qui a deuicta Macedonia Macedonicus est cognominatus quattuor fillorū pare: supremo tempore habueris eog ad sepulturā laus est: ex quibus prouidus: duo consulares: duo tri umphales: unus censorius: auctor Pl. P. Lentuli libro de claris orationibus meminit Ci. M. Fuluius fortis eiusdem furoris. Eius: Fului Flacchi. C. Mario: qui fuit septies consul & arpinas. L. Apuleius: Saturninus seditionum egit tribunarum: multas inuito senatu leges tulit: Nouium competitorum occidit.

aut crudelē putares? Aut Qu. Metellū: Cui⁹ q̄ttuor filii Cōsu- les. P. Lentulū principē Senatorē. Quid cōplures alios sūmos uiros q̄cū. L. Opinio Cōsule armati Gracchū i Auentinū p̄se cuti sunt: quo i plio Lētulus graue uulnus accepit iterfect⁹ ē Gracch⁹. & M. Fului⁹ cōsulares. Eiusq; duo adolefcētulī filii. Illi q̄it uiri uituperādī: nō. n. ciues oēs saluos eē uoluerunt. Ad pp̄iora ueniam⁹. C. Mario. L. Valerio Cōsulib⁹ Senatus. R. P. defendendā dedit. L. Saturninus Tr. pl. Glaucia Prætor ē in terfectus: oēs illo die Scauri: Metelli: Claudii: Catuli: Sceuo- læ: Crassi: arma sumpturunt: nū aut Cōsules illos: aut clarissi- mos uiros uituperādos putas? Ego Catilinā p̄ire uolui: nū tu q̄ oēs saluos uis: Catilinā saluū eē uoluisti? hoc iterest Calene in ter meā suā: & tuā. Ego nolo quēq̄ cōmittere: ut morte mul ctādus sit: tu ēt si cōmiserit cōseruādū putas. In corpore siquid ei⁹ modī ē: qd̄ reliquo corpori noceat: uri ac secari patimur: ut mēbroz: aliqd̄ poti⁹ q̄ totū corpus itereat. Sic i. R. P. corpore ut totū saluū sit: qcqd̄ ē pestiferū ap̄utē. Dura uox: multo illa durior: salui sint i probi: scelerati. ipii. deleant innocētes: hone- sti: boni: tota. R. P. uno i hoīe. Qu. Fusi fateor te uidisse plusq̄ me. Ego. P. Clodiū arbitrabar p̄niciosū ciuem sceleratum libi dinosum impiū audacē facinorosum. Tu cōtra san ctū tēpa tū innocentē modestū: retinēdū ciuē & optādū. In hoc uno te plurimū uidisse: multū me errasse. cōcedo. Nā me tecū iracū- de agē dixisti solere. n̄ ē ita. Vehemēter me agere fateor: iracū- de nego: oīo irasci amicis nō temere soleo: ne si merent̄ q̄dem. Itaq; sine uerboz cōtumelia a te dissentire possū: sine animi sū- mo dolore nō possū. parua ē. n. mihi tecū haud parua de re dis- fctio. Ego huic uel illi uidelicet faueo. Tu illi imo uero ego. D. Bruto faueo: tu. M. Antonio: Ego cōseruare coloniā percupio: tu expugnare studes. an hoc negare potes q̄ oēs moras it̄po- nis: q̄b⁹ infirmē Brutus? Melior fiat Antoni⁹? quousq; n. pa- cē dicis uelle te? Res gerit̄: cōductæ uinæ sunt: pugnat̄ acerr- me: q̄ it̄currerēt: misimus tres Principes ciuitatis. Hos cōtē- plit: reiecit: repudiāuit Antonius: tu tñ p̄manes cōstantissimus defensor Antonii. Et qd̄ quo melior Senator uideat̄: negat se illi amicū eē debere: cū suo magno b̄nficio reū uenisse eū cōtra se. Vide quanta caritas sit patriæ: cū homini sit iratus: tñ. R. P.

Qu. Metellum Numidicum q̄ in suas leges non iuraret in exilium abire cōpulsit Tertio tribunus resectus est: A Mario consule tandem senatus aucto- ritate armato in capitolio una cum Glaucia eiusdem furoris socio obsessus est: cūq; se eidē Mario dedidisset. minime ser- uata fides est: Glaucia fracta ceruix: Apuleus cum in curiā fugisset: lapidibus & regulis in- terfectus est: caput eius a Rabi- rio quodam senatore in ludi- brium per conuulsa circularū est. Omnes illo die: hæc oēs nobillissimæ & illustrissimæ romæ fuere familiæ. Cōsu- les illos. C. Mariū & L. Valeri- um. Vt secari patimur: Qui. Sed imedicabile uulnus ænse recidendum est: ne pars sincera trahatur. Dura uox hæc mea. Vno i homine: P. Clodio. tot⁹ autem hic sermo tronicus est. Vehementer: cū contentione: & dicendi gene- re concitato: animo uero seda- to & leni. Tu illi Antonio Coloniā: Mutinā: Vineæ instm̄ militare uinea ē: Cra- tes. s. uim inæ terra & arborz ramis optæ: sub q̄bus milites latent: muros hostiles ariete de- molientes & ab saxis tuti: quæ ex propugnaculis delictiur. Tres principes: tres legatos de q̄bus iā dictum. Et quidē quo melior ad. P. C. conuertit- tur: quo melior senator uideat̄ Fulus: negat se Antonio ami- cū esse: dicēs eū. s. Antoniū uenisse contra se reū hoc ē accu- satum aliqui & reū factū cū suo magno ipsius Antoni. s. bene- ficio: q̄ subornatus in Fuliū. & productus: n. agni iccirco ali- qd̄ cōsecutus eēt. Vide quan- ta sit caritas p̄tæ: oīa ironice & cū derisu: in cōtrariū. n. uer- tit̄ sensus uerboz Massilienses Cæsare occiso quæ uictor ille reddis: hæc armis q̄ q̄ firma hēam? i: goro: restitui fortasse p̄tæ: aucte nō p̄t. Qui⁹ Fusi⁹ ipugnabat: Cicero Massiliēsis aderat & defendebat ac iuuabat q̄cū poterat: iccirco acerbitate nūc Fusi i amicissimā Po. R. ciuitatē iuadit. Hōi

Antonio q̄ contrā eum reum uenerat. Triūphus de quo Inquit in offi. Cicero. Itaq̄ ue xatis & p̄ditis cæteris nationi bus ad exemplū amissi impe rii portari in triūpho Massili am uidemus: & ex ea urbe triū phari: sine qua nunq̄ nostri i p̄tores ex transalpinis bellis triumpharunt: Illis massili ensisibus. Remittebat: quoti die leuior fiebat Popularis: populo fauens: & eius grām colligere studens. Ut nunc sis popularis: rem populo gra tam facias: & in Antoniū quē populus odit potius dicas q̄ d fendas. Generi: Panfæ con sulis: qd̄ ex epistola ad Brutū colligo ubi inquit Cicero: Erat præterea in senatu Panfa satis uehemens & acer: cū i cæteros huius generis: tum in sacerū. conquestus in senatu lōga ora tione de Caleno fuerat Panfa q̄ Antonio faueret. Iterum legatos: scilicet censuerunt mit tendos ut tētaretur: possent ne proficere qui mitterent: postq̄ nihil profecerant qui missi pri us fuerant. Quid: suspenden dum est: & cum indignatione pronuntiandum. Ille: Anto nius: quasi dicat minime face rent inducias. Ante conf. Hir tii. Respirauit: intermissa est.

Adhuc legatos: scilicet mit temus. Sibi ipsis legatis:

Conueniendi: colloquēdi.

L. Cæsar: unus ex legatis.

Ser. Sulpitius: qui mortuus est in legatione. Atribus: no bis qua a nobis omnibus.

Nullum unquam timorem attulerunt: nam hæc præulde ram: & timueram mea sponte prius. C. Pompilius: is a se nat u egatus ad Antiochū mis sus uel bello quo Prolemæ una lacessabar abstinere cū ad eum uenisset atq̄ is prompto aīo & amicissimo uultu dextrā ei por rexisset: iute illi suā porrigere noluit. Sed tabellas senatus cō sultū cōtinentes tradidit: q̄s ut legit Antiochus: dixit se cū ami cis collocutus: indignat⁹ Pō pilius q̄ aliquā morā iterposu isset: uirga solū quo insistebat denotauit: & prius inqt quam hoc circulo excedas: da respon

cā defendit Antoniū. Ego te cū i Massiliēses tā sis acerb⁹ Fusi nō animo æquo audio: quousq̄ enim Massiliam expugnab: s: ne triumphus qd̄ finē fecit belli: p̄ quem sublata est urbs ea si ne qua nunq̄ ex Trāsalpinis gentib⁹ maiores nri triūpharunt. Quo qd̄ tpe. P. R. igemuit: quāq̄ pprios dolores suar: rerum oēs habebāt: tū huius ciuitatis fidelissimæ miseras nemo erat ciuis q̄ a se aliēas arbitraret. Cæsar ipse q̄ illis fuerat iratissim⁹ tū pp̄ singularem eius ciuitatis grauitatem & fidē quotidie ali qd̄ iracundiæ remittebat. Te nulla calamitate Ciuitas sua satia re tā fidelis pōt: Rursus iā me irasci fortasse dicis. Ego aut̄ sine irracūdia dico: ut omnia: nec tamen sine dolore. Neminem illi ciuitati inimicum esse arbitror: q̄ amicus sit huic ciuitati. Exco gitat q̄ tua rō sit Calene nō possū: antea deterrere te ne popula ris esses nō poteram⁹: ut nūc sis popularis exorare nō possum⁹ Satis multa cū fusio: ac sine odio oīa: nihil sine dolore. Credo aut̄ q̄ generi q̄relā moderate ferat: æquo aīo latur: amici. Vēio nūc ad reliquos cōsulares: quorū ē nēo: iur̄ meo hoc dico: q̄ nō mecū hēat aliquā cōiunctionē gr̄æ: alii maximā alii medicrē: nemo nullā: q̄ hesternus dies nobis cōsularib⁹ dico turpis illu xit. Iterum legatos. qd̄ ille faceret inducias: ante Cōf. oculosq̄ legatorū tormentis. Mutinā uerberauit: opus ostendebat: mu nitionēq̄ legatis ne punctū qdem temporis cū legatū adessent oppugnatio respirauit. Ad hunc legatos: cur: an ut meorū rē dītu uehementius pertimescatis: Eqd̄ cū antea legatos decer ni nō censuissē: hoc me tū cōsolabar: quod cū illi ab Antonio cōtēpti & relictī reuertissent dixissentq̄: Senatū nō mō illū e Gallia non discessisse ut censuimus sed ne a Mutina qd̄ rece scisse: potestatem sibi. D. Bruti conueniendi non fuisse fore ut omnes inflammati odio excitati dolore armis æquis uirib⁹. D. Bruto subueniremus. Nos & languidiores facti sumus. Postq̄ Antoniū nō solum audaciam & scelus. sed etiam insolētiā su perbiamq̄ perspeximus. Vtinā. L. Cæsar ualeret. Seruius Sul pitius uiueret: multo melius hæc agerentur a trib⁹: q̄ nūc agū tur ab omnibus. Dolenter hoc dicam: potius q̄ cōtumeliose de ferti: deserti inq̄ sumus. P. C. Principibus: sicut iam sepe dixi: omnes in tanto periculo: qui recte & fortiter sentient erunt cō sulares. Animum nobis afferre legati debuerunt: timorem at tulerunt: quanq̄ mihi quidē nullū unquā timorem: quāuis de illo ad quem missi sunt bene existiment: a quo etiā mandata ac ceperūt. Pro dii imortales ubi est ille mos. uirtusq̄ maiorū: C. Pompilius apud maiores nostros cū ad Antiochū Regē le gatus missus esset & uerbis Senatus nunciaisset: ut ab Alexan dria discederet quam obsidebat: cum tempus ille differret: uir gula stantē circumscripsit: dixitq̄ se non antea renunciaturum Senatū: nisi prius sibi respōdisset: qd̄ facturus eēt: q̄ ex illa cit

cūscriptōe excederet. Præclara. n. Senat⁹ facie secū attulerat au-
 ctoritātē. R. P. Ciuis q nō paret; n̄ ab eo mādata accipiēda sūt.
 Sed ipse ē tot⁹ repudiādu. An ego ab eo mādata acciperē sena-
 t⁹ mādata cōtēneret; aut ei cū Senatu qcq̄ cōe iudicārē q Imp-
 arorē. P. R. Senatu phibēte obsideret; At quæ mādata; q arro-
 gantia; quo stupore; quo spīritu; Cur aut ea legatis nr̄is dabat
 Cum ad nos Cotulam mitteret Ornamentum atq; arcem ami-
 corum suoz; hoīem ædilitium. Si uere tū fuit ædilis; cū eū iussu
 Antonii i cōniuiō serui publici locis ceciderunt. Atq; modesta
 mādata fert; iis sumus. P. C. q qcq̄ huic negemus; Vtrāq; p-
 uintiā iqt remitto; exercitū depono. Priuat⁹ eē nō recuso; Hæc
 sunt. n. uerba; redire ad se uidef; oīa obliuiscor; in grām redeo.
 Sed qd adiungit; si legionib⁹ meis & si eq̄tib⁹; & si cohorti p-
 toriæ prædā agrūq; dederitis. His etiā præmia postulat qb⁹ ut
 ignoscat; si postulet ipudētissimus uideat. Addit p̄terea quos
 ipse cū Dolobella dederit agros teneant iū qb⁹ dati sunt. Hic ē
 Cāpanus ager & Leōtinus; quæ duo Maiores nostri annonæ
 p̄sugia ducebant. Cauet mimis aleatorib⁹ lenonib⁹ Cafoni et
 & Saxe cauet; quos centuriones pugnaces; & lacertosos inter
 mimoz & mīmarum greges collocauit. Postulat præterea ut
 Chyrogrophoz & cōmentarioz; sua collegeq; sui decreta ma-
 neāt; qd laborat; ut habeat q; qsq; mercat⁹ ē; si qd accepit; ha-
 beat q uendidit; & ne tangant rōnes ad opīs; idest ne sestertiū
 septies miles recuperet; ne fraudi sit. Septē uiris quod egissent.
 Nucula hoc credo admonuit. Verebat fortasse ne amittef tã
 tas clientelas. Gaueri etiā uult iis q secū sunt; qcqd cōtra legē.
 commiserint. Mustelæ & Tyroni p̄spicit; de se nihil laborat.
 Quid. n. cōmisit unq̄; unum aut pecuniā publicā attigit; aut
 hoīem occidit; aut secū habuit armatos; Sed qd est; q; de iis
 laboref; Postulat. n. ne sua iudiciaria lex abroget; quo ipetrato
 qd ē qd metuat an ne suoz aliq; Acidalifia decurio condēnef;
 Neq; tñ nos urget mandatis plurib⁹ remittit aliquantum; & re-
 laxat. Galliā inquit remitto. Comatā postulo; ociosus uidelicet
 eē malo; cū sex legionibus inqt iisq; suppletis ex. D. Bruti exer-
 citu; nō mō ex delectu suo tādūq; ut obtineat qd iū. D. Brutus
 C. Cassius cōsules pro ue Cōsules puīntias obtinebunt; uel p
 consul hui⁹ comitiis. C. frater eius; ē. n. annus ut repulsam tu-
 lit; ipse aut ut qnquenniū inqt obtineāt. At istud uetat lex Cæ-
 saris & tua. Hæc tu mandata. L. Piso. & tu. L. Philippe Princi-
 pes Ciuitatis nō dico quo aīo ferre uez; aurib⁹ accipere potui-
 stis; Sed ut suspicor; terror erat quiddam; nec uos ut Legati
 apud illū fuistis; nec ut cōsulares; nec uos uestrā nec. R. P. di-
 gnitatē tenere potuistis; & tñ nescio quo pacto sapiētia qdam
 credo qd ego nō possū nō mirari nimis irati reuertistis uobisq;
 M. Antonius nihil tribuit; Clarissimis uiris legatis. P. R. Nos

sū qd senatui referā. Cōtinuo
 rex affirmauit fore ne amplius
 de se Ptolemæus cōquereret;
 actū demū manū eius Pōpili-
 us tanq̄ fortius ap̄hēdit. Liut⁹
 auctor lib. xiv. ab urbe cōdita
 Valerius lib. vi. titulo de graui-
 ter dictis aut factis. Cotulā;
 hūc in epistolis quoq; ad Atti-
 tū noīat & cū stomacho ædiliti-
 tū uocat. Serui publici; qb⁹
 in munere ædilitio utebat res-
 publica. Vtrāq; galliā Cifal-
 pinā & Macedoniā. Remit-
 to; q̄si suluris eēnt. Impudēs
 is sit; qm̄ cōtra rēpu. arma sum-
 psere. Dederit; pri⁹. nā agros
 diuilerat qb⁹ uoluerat. Ca-
 uet; p̄spicit; cōsulit. cautū uult
 eē illis qb⁹ agros assignauerat.

Pugnaces; ironice. Mane-
 ant; rata sint. Septē uiris quos
 diuidūdis agris præfecerat.

Nū aut; ironice & cū derisu.
 Iudiciaria; qua ēt. ceterioni-
 b⁹ iudicata cōcauerat. Coma-
 tā; quæ ē transalpis in tres p̄f
 Gallia diuisa ē; Belgicā; Celti-
 cam; quæ & Lugdunēsis d̄r; &
 aq̄taniā quæ quōdā Aremoni-
 ca uocata ē Narbonēsis. n. q̄ in
 terno mari alluif; amne Var-
 ro ab Italia discredita; alpiūq; iu-
 gis a reliqua gallia; Brachara
 noīat; subiecta ipsis motib⁹ &
 Ranēnā usq; p̄ducta togata ē.

Acidalifia; lege de reb⁹ ue-
 nereis nā Acidalia Venus ē dī-
 cta ab Acidalio fonte i orcho-
 meno Macedonia; q̄ ei & mu-
 sis dicatus ē quāq; & p̄priū pōt
 eē decurionis cuiuspiam corru-
 ptissimi. Esse malo; q̄ aliqd
 dicere. Pro ue cōsules & p̄cō-
 sules postq̄ finito cōsulatu ab-
 ierūt in puīntias. Procōsul
 hui⁹ comitiis. C. frater ei⁹ quē
 Antonius comitiis suis p̄cōsu-
 lē fecit; hoc ē cui puīntiā dedit
 Macedonia sua auctoritate; &
 religiosa illa puīntiaz fortitio-
 ne; ut tertia philippica dictū ē.

Repulsam; cōsulatus; & tñ
 puīntiā ei. M. Antoni⁹ cōsula-
 rē dedit. Lex Cæsaris de pu-
 uincis de qua dictū prius. Et
 tua; q̄a Antonius spatū ei pro-
 gabat. sed nō qnquenniū. L.
 Piso; & L. Philippe; iilegaticū
 L. Cæsare & Scruio Sulpitio
 ad Antonium missi fuerant.

Tēplū: ubi hēbat senatus.
Referēbāt. q. Antonio faue
bāt: senatorz snias referēbāt in
codicillos hoc ē libellis māda
bāt & describēbāt: dabātq; An
tonii ad senatū legato cotulā.

Sūmis honoribz .i. functi.
In Antonio fauētes. Vēdi
tabār: uēdere & addicere quo
dāmō uidebanz. Personā: de
coz. Legatū: Cotulā. Redu
cere: honoris grā & deductm
domo ī fogz: & reducim
domū. Alterz liberratē adpiscit

Nā illud qdē: occurrit qōnt:
& fieri hoc timore dicit suspi
cari: n̄ iudā aliqua ī se Qu.
Sceuo lā: is est de quo ī Lælio.
Qu. mutius augur sceuola. fu
it aut. P. filius: eo pceptore iu
ris cōnīlis usus ē Cicero qd̄ ī se
gradit li. d̄ clāris oratoribz: An
Syllā & Q. Pōpetū cū Cra
so cōsularū gessit: quo cū ēt cē
sura functz ē. Pōti. erat maxi.
cū mariana clade ī senatu occi
sus ē: & fluuio īmersus. Ltuus
li. xxxvi. ī uestibulo Vestāe dū
fugeret tradit necatū. Bello
marfico: qd̄ cōtra Marfos ge
stū ē tpe: belli socialis: qd̄ & ita
licū dī: cū diuersis ī locis bella
Italiæ populi ob negatā ciuita
tē cōcitauerē. Marfī & Latīnis
duce Popēdo inītiū faciētibz
ultra Picenū sūt: Marfī & Pelt
gnī: de qbus plura Strabo. Al
terius: meo. Iam sexēnio: iā
sūt anni sex ex quo pugnari cū
Iulio ceptū a Pōpeio & bonis
omnibz pro libertate: cōposi
tis rebus tribz āuis impauit ce
sar: paulo amplius q̄tuor sup
stes Pompeo fuit. Diutius:
tres ānos & āplius. Captiui
frugi: nam captiui si frugi & in
dustrii fuerint. etiā citius so
lēt dimitti & liberi fieri. Hoc
honor: q̄ cōsularū gesser: nam
mutatē uestē populo & faga su
mēte. cōsulares togā retēbāt:
īdē eoz honorī tribuebat.

Nostri honoris insignia: nos
aliis fagatis ī cōsulari ueste.

Huic hosti: Antonio. Præ
se ferat: apte oñdāt: ac minime
dissimulēt. Legatū Antonii.
L. Variū q̄ & ipse uenerat cū
Cotula: Prohibet: hoc. n. su
adebat Ci. n̄ pmitrēdū ut fdisz
Vari: q̄ Cotula cognosibat.

qd̄ non legato Antonii Cotule concessimus: cui portas huius
urbis patere ius nō fuit: huic hoc tēplū patuit. Huic aditus in
Senatū fuit: huic externo snias n̄as ī codicillo & oīa uerba re
ferebant: huic etiā se sūmis honoribz hi cōtra dignitatē suā uē
ditabant. Odiū īmortales q̄ magnū est psonā in. R. P. tueri pri
cipis: quæ nō animis solū debet: sed oculis seruire ciuiū domū
recipere legatū hostiū: in cubiculū admittere: & reducere ho
minis ē nihil de dignitate: nīmīū de periculo cogitantis. Quod
aut est periculum: Nā si maximū īdiscrimē ueniet: aut liber
tas parta est uictori: aut mors exposita uicto: quoz alterz opta
bile est: alterz effugere nemo pōt: turpis autem fuga mortis
omni est morte peior. Nā illud qdem nō adducor credam: eē
quosdā qui īuideant alicui constantiæ & laboribus: qui ei
perpetuam in. R. P. adiuuanda uolūtatem & a Senatu: & a R.
P. probari moleste ferant. Omnes qdē uīd facere debebamus
eaq; erat nō modo apud maiores nostros. sed etiā nuper sum
ma laus consularium uigilare cogitare: adesse animo. semper
aliquid pro. R. P. aut facere: aut dicere: Ego. Q. Sceuo lā Au
gurē memoria teneo bello Marfico: cū esset summa senectute
& perdita ualitudine quotidie simul atq; luceret: facere omni
bus conueniendi sui potestatem: neq; eū quisq; illo bello uīdit
in lecto: senexq; & dedilis primus ueniebat in curiam huius in
dustriam maxime equidem uellem ut imitarētur ii: quos oport
tebat. Secundo autem loco ne alterius labori īuideant: Etenī
P. C. cum in spem libertatis sexennio simus ingressi diutiusq;
seruitutem perpeffi q̄ captiui frugi & diligentes solent quas uī
gilias: quas sollicitudines: quos labores liberandi. R. P. causa
recusare debemus. Equidem. P. C. quanq; hoc honore usi toga
ti esse solent cum est in sagis ciuitas: statui tamen a uobis cate
risq; ciuibz in tanta atrocitate temporis: tantaq; perturbatōe.
P. R. non differre uestitu. Non enim ita gerimus nos hoc bel
lo consulares ut æquo animo. P. R. uisurus sit nostri honoris ī
signia: Cum partim e nobis ita timidi sint: ut omnem ī. P. R.
beneficiorum memoriā abiciant: partim ita a. R. P. auerfi
ut huic hosti se fauere præ se ferant. Legatos nostros ab Anto
nio despectos esse & irrisos facile patiantur. Legatum Antonii
subleuatū uelint: Huic enim reditum ad Antoniiū prohibe
ri negabant oportere: & in eodem excipiēdo sententiam me
am corrigebant: quibus geram morem: Redeat ad Imperato
rem suum Varius: sed ea lege ne unquam Romam reuertatur.
Cæteris autem si errorem suum deposuerint: & in. R. P. grati
am redierint: ueniam & impunitatem dandam puto. Quas
ob res ita cenleo: Eorum qui cum. M. Antonio sunt: qui ab ar
mis discesserint & aut ad Pansam aut ad Hirciū Cōss. aut ad
Deciū Brutum Imperatorem. Con. designatum. Aut ad. C.

PHILIPPICA NONA

Fraudi sit: poenae. Quae: quocumq; die: quando eis libuerit.

Seruius Sulpitius q primū in orādo .aut certe optimū post. M. Tullii locum tenuit cū ali-
qu. Qu. Mutiū Sa uolā de re amici sui consulisset & de iure semel sibi atq; iterū interrogā
t: ille rñdisset: neq; tñ pcepisset: dixissetq; Muti⁹: Turpe eē Patriitio & cās orāti ius in quo
uersareē ignorare: uelut cōtumelia cōmor⁹ iuri ciuili opā dedit. euasitq; oīs hūani & diuī
ni iuris piūssim⁹. Ciceroni extitit admodū familiaris: qd & ei⁹ ad Ciceronē & Ciceronis

Cæsarem pro. P. R. ante idus martias adierit eis fraudi ne sit q
cū. M. Antonio fuerint. Si quis eorum qui cum .M. Antonio
sunt: fecerit: Quo honore: prāmio ue quis dignus esse uidea
tur: uti. C. Pansa: Hircius consul alter: ambo ue si eis uideat
de eius honore: prāmio ue priō quoq; die ad senatum referāt.
Si q; post hęc ad Antonium profectus fuerit præter. L. Vari
um Senatum extimaturum eum cōtra. R. P. fecisse.

Finis Philippicæ octauæ

M. T. C. in. M. Antonium Philippica Nona.
Ellem dii imortales fecisset .P. C. ut uiuo potius
Ser. Sulpitio gratias ageremus: q̄ mortuo hono
res quæreremus. Nec uero dubito quin si ille uir
renūciare legatiōem potuisset & reditus eius uobis gratus fue
rit. & R. P. Salutaris futurus. Nō quod. L. Philippo & L. Pi
soni aut studium aut cura defuerit in tāto officio tātoq; mune
re: Sed cum Serui⁹ Sulpitius atate illis añ iret: & sapientia oī
bus: subito ereptus totam legatiōem orbam: & debilitatam re
liqui. Quod si cuiq; iustus honos habitus ē in morte legato: i
nullo iustior q̄i Seruio Sulpi. reperietur. Ceteri q̄i legatione
mortem obierunt. ad incertum uitæ periculum sine ullo mor
tis metu pfecti sunt Ser. Sulpitius cum aliqua perueniendi ad
M. Antonium spe pfect⁹ ē: nulla reuertendi. Qui cum ita af
fect⁹ eēt: ut si ad grauē ualitudinē labor is accessisset .sibi ipsi
diffideret: nō recusauit quomin⁹ uel i extremo sp̄ritu si quam
opem. R. P. ferre posset. experiretur: itaq; nō illum uis hyemis
nō niues: nō lōgītudo itineris: nō asperitas uiarum: nō morbus
igrauescēs redardauit: Cumq; iam ad cōgressū colloqūq; eius
peruenisset: ad quē erat missus: in ipsa cura & meditatōe obeū
di sui mūeris excessit e uita: Ut igif alia sic hōc Pansa præclare
q; nos ad ornādū. Ser. Sulpitiū cohortatus es: & ipse multa dixi
sti copiose de illi⁹ laude: quib⁹ a te dictis nihil præter sententiā
dicerem nisi. P. Seruilio respondendum putarē: qui hūc hono
rem statuæ nemini tribuendum censuit: nisi qui ferro esset in
legatione interfect⁹. Ego autem. P. C. sic interpretor sensisse
Maiores nros ut cām mortis cēsuerit: nō gen⁹ eē q̄rēdū. Etenī
cui legatio ipsa mortis cā fuisset ei⁹ mōumentū extare uolue

ad eū idicar epistolæ. & si aliq
qñq; iteruenit offētio. Sed tūc
p̄cipue: cū. L. Murenā ab eo re
um factū defendit Cicero: Le
gat⁹ cū. L. Philippo: & L. Piso
ne ad. M. Antonū Mutinā &
D. Brutum consulē designatū
obsidēt. cū aduersa tenerē ua
litudine: pfect⁹ ē: sed pene im
pulsus nō tñ inuitus: ut reipu.
si posset: p̄dēset: puenit qdem
ad Antonū añq; tñ mādata ex
pōeret senatus discessit e uita.
Actū ē i senatu de eo honorā
do: cūq; statuā ei ponēdā cense
ret Cicero plures & in primis.
P. Seruillus non statuā: sed se
pulchro hōrādū ducebāt: legē
q; illis dūtaxat q̄ interfecti i le
gatiōe fuisset: statuā poni uelle
asserebāt: Cōtradicē Cicero:
& æquā ponēdā oībus qui in
legatione mortui essent maio
res lege probat sēssisse. Exordi
tur p̄ desiderium homīs defun
cti & p̄ adēptū cōmodum: sed
breuissime narrat & qdē ap̄t̄is
sime subicit deinde diuisionē
quā plures & pulcherrimæ se
quunt̄ p̄bariones & refutatio
nes ēt additis p̄ exēpla exorna
tionibus. Genus causæ est p̄i
deliberatiuū & hoc principale
Suadē enī ponēdam statuam
Sulpitio. prim demonstratiuū
sed incidēs cum laudatur sulpi
tius: Status uero legitimu⁹ ex
scripto & sn̄ia: nam aliter legē
aduersarii: aliter interpretatur
Cicero. Sapientia: erat enī
inris consultissimus. Ereptus
imatura morte. Orbani
ueluti orbam. Ad incertam
ea metuēs quæ metuere om
nes possunt. Nulla reuertē
di: graui ualitudine oppressus
& ui morbi: Ita affectus eēt
ita sese haberet. Sibi ipsi dif
fideret: spem de uita sua nō ha
beret. Obeundi sui muneris
exequendi. Qui hunc ho
nore m statuæ: diuisio est.

Eorum: maiorum. Larres Tolumnius: fidenæ stadiis. xl. ab urbe distabant: ciuitas olim magna & po
pulo frequens Romanorum etiam colonia. Hæ ad Larrem Tolumnium Veientium regē defecere: qua
tuor missi sunt a senatu legati quos Cicero inferius nominat: qui noui consilii causam quærerēt: eos fide